

Daryeelka Hore iyo Qorshaha Qaybta Waxbarashada: At-A-Glance
Xarunta Waxbarashada Hore ee Bariga Oregon
<https://www.malesd.org/departments/early-learning>
 Ururka Laf-dhabarta: Adeegga Waxbarasho ee Dagmada Malheur
 ee u adeegida Baker, Malheur, iyo Degmooyinka Wallowa

Dadka mudnaanta leh	Gobolada Juqraafiga	Dookhyada Qoyska
Carruurta reerkoodu qaxooti yihiin	<ul style="list-style-type: none"> • Ontaariyo oo ku taal degmada Malheur halkaas oo qoysaska qaxootiga ahi ay ku nool yihiin oo ay dugsiyada dhigtaan. Kadib Janaayo 2022, waxaa laga yaabaa inay ku fido jaaliyadaha kale ee Degmada Malheur. 	<p>Adeeg bixiyayaasha ay qoysasku aamini karaan oo ay carruurtoodu jecel yihiin. Adeeg bixiyayaasha yaqaan oo fahma afkooda iyo dhaqankooda si carruurtooda si wanaagsan loo fahmo. Xannaanada dhaqanka gaarka ah/dugsiga ka hor. Helitaanka - Tani waa labadaba kharashyada iyo saacadaha shaqada. Qoysaska badankoodu waxay u baahan yihiin fasaxa toddobaadkii iyo fasaxa saacadaha xiliyada. Tixgelinno dheeri ah: Bixiyayaasha xanaanada cunugga kuwaas oo raba inay seexdaan guriga carruurta, halka waalidiintu shaqeeyaan fiidkii iyo habeennimada. Bulsho/La talin shucuureed – adeegyada wargelinta dhaawacyada.</p> <p>Isku soo wada duuboo (isdhexgalka waalidka (PCI) ee Ururka Bulshada Soogalootiga iyo Qaxootiga (IRCO)) ayaa looga baahan yahay qoysaska. Sida laga soo xigtay IRCO-Ontario: hadda 19 carruur ah 0-5 sano jir ah.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dhammaan 19ka carruur ah waxay ku jiraan barnaamijka PCI • Saddex keliya ayaa hadda ku jira dugsiga barbaarinta • Dugsiga barbaarinta waa shay ugub ku ah dadwaynahan, waana arrin ku saabsan in waalidka lagu baro sababta uu dugsigu muhiim u yahay iyo sababta ay tahay inay ilmahooda galiyaan dugsiga barbaarinta - maaha arrin la aamini karo. • Qoys kasta oo qaxoonti ah waxay isku diiwaan geliyeen Ingiriisi ahaan luqad labaad (ESL) • 1 wuxuu hadda leeyahay Qorshaha Waxbarashada Shakhsi ahaaneed (IEP)
Carruurta Latino	<ul style="list-style-type: none"> • Degmooyinka Malheur iyo Baker • Jinsiyada Degmada Malheur waxa ay ka tarjumaysaa 60.1% Cadaan iyo 34.6% Hisbaanik ama Latino. Ajaanibka ku dhashay bulshooyinkan ayaa ka dhigan 9.5% dadweynaha. • Boqolayda Carruurta 0-17 kuwaasi oo ah Hispanic: Baker: 6-12% Malheur: 46-56% Wallowa: 1-9% • Boqolkiiba Carruurta 5-17 ee afkooda koowaad aanu ahayn Ingiriisiga: Baker: 2-8% Malheur: 30-39% Wallowa: no data 	<p>Inta badan waalidiinta carruurta midabka leh iyo kuwa ugu horreeya ee ku hadla Isbaanishka ama luqad aan Ingiriisi ahayn waxay ku adag tahay inay helaan bixiye ka tarjumaya asalka dhaqanka qoyska iyo/ama ku hadla luqadda ilmaha. Waalidiintu waxay tan u arkaan caqabad muujinaysa dookhooda bixiyayaasha kuwaas oo ka tarjumaya dhaqankooda iyo afkooda hooyo. Tani waxay la socotaa natiijoyinka ka soo baxay Sahanka Qoyska ee 2019.</p> <p>Deegaan badbaado leh, oo ay ku jiraan macallimiinta la shaqaaleysiiyay, diyaarinta cuntada iyo qalabka ay carruurto isticmaalaan, oo ay weheliyaan shaqaale la aamini karo. Xannaanada carruurto waxay u baahan tahay in la aamino. Xanaano waqti dhiman ah iyo saacad aan caadi ahayn ayaa loo baahan yahay. Goobaha dhexe ee aagga kala duwan ee juqraafigeed iyo qiimayaasha ay waalidiintu awoodi karaan.</p> <p>Macalimiin laba luuqadood ku hadla oo la xiriiri kara waalidiinta iyo carruurta oo bara tacliintii ay u baahnaayeen si ay ugu guuleystaan dugsiga barbaarinta.</p> <p>Tixgelin dheeri ah:</p> <p>Baahida daryeelka ilmaha ee qoysasku way isbedelaan xilliyada ay shaqaynayaan.</p> <p>RDI Pasos el Exito (Barnaamijka Talaabooyinka Guusha) ee horumarinta ganacsiga daryeelka ilmaha ee xirfadlayaasha Waxbarashada Carruurnimada Hore ee Isbaanishka. Xannaanada carruurto waxay u baahan tahay in loo sameeyo sidii ganacsi macquul ah. Waxaan u baahanahay taageero ganacsi oo duuban (Pazos - RDI ilo ahaan). Daryeel bixiyayaasha Isbaanishka ku hadla miyay helayaan kaalmooyinka Xanaanada Maalinta La Xiriira Shaqada (ERDC)?</p> <p>Caqabadda gaadiidka ee Degmada Baker - gaadiidka kuwa ku nool meel ka baxsan xuduudka degmada dugsiga. Ma jiraan wax loogu talagalay qoysaska Bilawga Hore. Gaadiidka lagu aadayo Dugsiga ka hor ee Haines waa la bixiyaa laakiin aan guriga dib looga soo celinin dugsiga xannaanada ee maalintii dhiman.</p> <p>Ma jiro bixiye Isbaanish ah oo jooga Degmada Baker. Waa maxay qalabka lagu helo xogta qoysaska?</p> <p>OCDC: Boqolkiiba tirada badan ee qoysaska taga OCDC waa Latino. Ma jecla in lagu calaamadiyo "Laatino" sababtoo ah waxay door bidaan Hisbaanik ama Mexican. Inta badan macalimiinta OCDC waa laba luuqadood.</p> <p>Soo-gelinta ka timid Waalidiinta Kafeega ee Waalidiinta ku hadla Isbaanishka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waxaa jira kheyraad badan oo ka jira bulshadeena laakiin dadku ma yaqaaniin iyaga, wax badan oo ku saabsan sida ereyga loo helo • Nyssa waxay u baahan tahay doorashada dugsiga ka dib • Waxay u baahan yihiin daryeel ilmo oo la awoodi karo oo loogu talagalay qoysaska aan u qalmin laakiin aan weli helin lacag ku filan oo ay ku bixiyaan daryeelka • Fasalada miisaaniyada ee qoysaska iyo ka caawinta sii wadida waxbarashada si loo sii wado shaqada aan beeraha ahayn
Carruurta aan lahayn	<ul style="list-style-type: none"> • Degmooyinka Wallowa iyo Baker • Baker: Carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 5: 887-1,129 Saboolnimada carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 6: 13-29% Carruurta Hisbaanik: 6-12% • Malheur: Carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 5: 2,298-2,726 Saboolnimada carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 6: 32-48% 	<p>Bey'ad nabdoon, nadiif ah, dhiirigelin leh.</p> <p>La awoodi karo - Ka baxsan kharashyada jeebka.</p> <p>Saacadaha dabacsan iyo maalmaha qalliinka, daryeelka ka dib iyo xannaanada maalinta nuska ah ee boosaska dugsiga xannaanada ee maalinta nuska ah.</p> <p>Barnaamijyo u oggolaanaya waalidiinta inay carruurtooda keenaan marka ay shaqo raadsanayaan. Barnaamijka dugsiga ka dib ee goobta ganacsiga.</p> <p>Tixgelin dheeri ah:</p> <p>Waalidiintu waxay ka fogaadaan shaqada taasoo keeni karta inay waayaan doorarka guriyeynta.</p> <p>Nez Perce dhul la iibsaday, waxaa laga yaabaa inuu arko dad badan iyadoo qoysaska qabaa'ilka ay u guurayaan Degmada Wallowa.</p>

<p>mid ah heerka baahida loo dejiyay.</p>	<p>Carruurta Hisbaanik: 46-56%</p> <ul style="list-style-type: none"> Wallowa: Carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 5: 258-500 Saboolnimada carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 6: 11-34% Carruurta Hisbaanik: 1-9% Boqolkiiba carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 5 ee ku nool guriga oo aan waalid ku jirin xoogga foosha: Dubi: 4-17% Malheur: 5-13% Wallowa: 1-32% Baker iyo Malheur labaduba waa ka sarreeyaan celceliska. 	<p>Qiimaynta degmada Baker waxay muujinaysaa in la'aanta daryeelka ilmaha ay keento qoysaska inay go'aan ka gaadhaan qorshaynta qoyska.</p> <p>Kaalmada Ku-meel-gaadhka ah ee Qoysaska Baahan (TANF)/Barnaamijka Caawinta Nafaqada ee Dheeraadka ah (SNAP) qoysaska - maxay maqlaan tabobarayaasha qoysku oo u arkaan dookha qoyska, maxay xogtu tusinaysaa- aagagga qeexidda.</p> <p>Xog is khilaafsan:</p> <p>Baahiyaadkii Bilawgii Hore waa ay yaraadeen degmada Wallowa. Tani ma qayb ahaan waxaa sabab u ah tilmaamaha faqriga si aanay qoysasku u qalmin? Laga yaabaa in aanay xaaladdu hore u socon haddii Wallowa Bilawga Hore xidho (tani waxa ku jira boosaska 4-ta dugsi-hore (PSP).</p> <p>Qoysaska Wallowa waxay inta badan ka shaqeeyaan Ganacsiga waana inay safraan. Bialwga Hore ma laha gaadiid. Waxaa jira doodo ku saabsan xiritaanka fasalka Bilawga Hore ee Wallowa. Waxaa jira fasal ay wadaagaan dugsiga iyo Degmada Adeegga Waxbarashada (ESD) ayaa leh liiska mudnaanta ee qoysaska Wallowa ee ka shaqeeya Ganacsiga.</p> <p>Dadkan mudnaanta leh ayaa qaata boosaska Bilawga Hore oo waalidiintu waxay diyaar ku yihiin guriga marka qoysaska dakhligoodu yar yahay ay u baahan yihiin daryeel buuxa si ay u ilaashadaan shaqadooda - marka boosaska PSP laga waayo Ganacsiga.</p>
<p>Carruurta – laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 2 ee qoysaskoodu ka hooseyaan 200% Heerka Saboolnimada Federaalka waxayna ku nool yihiin juqraafi ahaan go'doonsan iyo/ama aagagga soohdinta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Degmooyinka Baker, Malheur, iyo Wallowa 	<p>Farqiga u dhexeeya adeegyada carruurta dhalashadooda ay dhacayso ka dib Sebtembar 1da taariikhda goynta Horaanta Bilawga Hore waa in ay ka gudbisaa ilmaha adeegyadooda marka ay 3 jirsadaan, haddii aan lagu xidhin barnaamijka Bilawga Hore ma jirto meel ay u gudbaan - taariikhda la gooyey waxay quseysaa barnaamijyada kale ee ay dadweynuhu maalgeliyaan ie, PSP.</p> <p>Daryeel tayo leh oo ay ku jirto jawi nabdoon iyo korriin oo ay shaqaaluhu ka haystaan CPR iyo Gargaarka Degdegga ah.</p> <p>Helitaanka meelo badan taasoo ka dhigaysa safarka waalidiinta mid macquul ah oo kharash badan leh (xarumaha bixiya daryeelka maalinta nuska ah oo keliya ayaa safarka ka dhigaya mid aad u dhib badan).</p> <p>Kharash hoose gaar ahaan qoysaska leh wax ka badan hal cunug oo ay isku da' yihiin.</p> <p>Ku xaddidan 0 boosaska daryeelka ilmaha ee la heli karo - lamadegaanka daryeelka ilmaha.</p> <p>Waxaan u baahanahay daryeel waqti dhiman</p> <p>Tixgelinno Dheeraad ah:</p> <ul style="list-style-type: none"> Degmada Baker kuma darin boosaska dhalashada ilaa da'da 3 Bilawga Hore ee ku saleysan guriga ma bixiso wax daryeel ah qoysaska, waa barnaamij awoodsiin ah mana aha barnaamijka xanaanada cunugga Awooda shaqada/yaraanta shaqaalaha gobolka Wuxuu u baahan yahay inuu ahaado dheelitirka dhalashada ilaa da'da 3 iyo da'da 3 ilaa 5 boosaska si loo sameeyo barnaamijyada dhaqaale ahaan waxtarka leh, saamiga dhallaanka iyo socod baradka ayaa adkeynaya kordhinta boosaska. Siyaasad cusub ayaa isbedeysa bixiyayaasha tusaale ahaan, nidaamyada rusheeyaha ee tas-hiilaadka cusub. ERDC ERDC - waxay ka caawisaa bixiyayaasha inay fahmaan isbeddelada cusub iyo sida ay uga faa'iidayaan karto ganacsigooda. <p>Isbaheysiga Horumarinta Xanaanada Carruurta ee Oregon (OCDC): waxaa lagu daray 16 boos oo loogu talagalay carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 3 ee Nyssa iyo adeegyada booqashooyinka guriga ee Nyssa, Vale iyo Ontario.</p>
<p>Carruurta ay haysato naafonimo iyo/ama baahiyo daryeel caafimaad oo daba-dheeraaday</p>	<ul style="list-style-type: none"> Baker, Malheur iyo Degmooyinka Wallowa Qiyaasta % ee carruurta 3-5 ay u adeegto Waxbarashada Gaarka ah ee Carruurnimada Hore: Baker:: 5-8% Malheur: 5-6% Wallowa: 5-6% Heerka baarista korriinka: Qiyaasta boqolleyda carruurta ka yar 7 sano ee ku nool 185% ee FPL ee helay ugu yaraan hal baaris korriin: Baker: 33.4% Malheur: 41.8% Walloow: 66.5% Qiyaasta boqolleyda carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 2 ee ay u adeegto Farogelinta Hore (dhammaantood ka sarreeya celceliska): Dubi: 2% Malheur: 3-4% Wallowa: 3-4% Degmooyinka Rookaha/Malheur ayaa labaduba ka sarreeya celceliska ay u adeegto ECSE iyo ka hooseeya celceliska kuwa helay ugu yaraan hal baadhis horumarineed. 	<p>Ilmaha ayaa u qalma faragelinta Hore/Waxbarashada Gaarka ah ee Carruurnimada Hore (EI/ECSE) laakiin ma jiraan boosas la awoodi karo oo u bannaan cunuga. Hadafka in ilmo kasta oo haysta IFSP uu u qalmo barnaamijyada iyada oo aan loo eegin dakhligooda. Khubarada EI/ECSE iyo waalidiintu waxay garan karaan meelaynta ugu fiican ee ilmaha iyadoo lagu salaynayo baahida ilmaha/qoyska ee aan ku salaysnayn dakhliga.</p> <p>Dakhliga dheeraadka ah wuxuu qoysaska ka reebayaa barnaamijyada qaarkood</p> <p>Degmada Baker waxay ku dartay carruurta dakhli ka badan fasalka ECSE oo aan ahayn meelaynta ugu fiican mararka qaarkood.</p> <p>Degmada Malheur- Xarunta Horumarinta Ilmaha ee degmada Malheur (MCCDC) waxay kala shaqeysaa EI/ECSE si ay carruurta u galiyaan barnaamijyada Bilawga Hore marka ay u qalmaan.</p> <p>Shabakadda Diiwaangelinta waxay noqon doontaa agab lagu meeleeyo carruurta barnaamijyada ugu habboon si ay u buuxiyaan baahiyaha qoyska iyo shuruudaha u-qalmitaanka.</p> <p>Natiijooyinka Sahanka Qoyska ee Gobolka oo dhan Gu'ga 2021: Waalidiinta carruurta ay haysato itaaldarrida iyo/ama baahiyaha daryeelka caafimaad ee daba dheeraada ayaa sidoo kale sheegay heerarka sare ee caqabadaha guud ahaan. Tani waxay soo jeedinaysaa in ay jirto adeeg la'aan haysata carruurta, gaar ahaan kuwa ku nool deegaannada xuduudaha.</p> <p>Waalidiinta tilmaamay in ilmahoodu ay la ildaran yihiin naafo koritaaneed iyo/ama baahiyo daryeel caafimaad oo daba-dheeraaday ayaa la waydiiyay inay sida caadiga ah adeegsadeen tiro adeegyo ah. Haddii waalidiintu caadi ahaan u adeegsadeen adeeg, waxaa la waydiiyay in ubadkooda galaangalkii adeegyadaas uu saameeyay COVID-19. Boqolkiiba tirada ugu badan ee waalidiinta ayaa sheegay inay dhibaato ku qabaan helitaanka adeegyada fasalka korriinka iyo waxbarashada gaarka ah. Boqolkiiba inta ku xigta waxa ku adkaatay helitaanka adeegyada caafimaadka maskaxda iyo dhaqanka.</p> <p>Qoysaska dakhligoodu hooseeyo guud ahaan waxaa ku dhib ah helitaanka adeegyada marka loo eego qoysaska dakhligoodu ka badan yahay 200% ee ka sarreeya FPL</p> <p>Farqiga ugu yaabka leh ee u dhexeeya kooxaha ayaa soo baxay markii la baaray inta jeer ee carruurta ay la ildaran yihiin itaaldarrada iyo/ama baahiyaha daryeelka caafimaad oo daba dheeraada ee la weydiisto inay ka baxaan daryeelka. Carruurta ayaa la waydiistay inay ka tagaan daryeelka si heer sare ah (14.7%). Intaa waxaa dheer, waxay u badan tahay in la weydiisto inay ka tagaan daryeelka sababtoo ah bixiyaha ma maarayn karo dabeecadda ilmaha ama ma bixin karo baahida koritaanka ilmaha.</p>

<p>Qoysaska aan dakhliga-u-qalmin ikhtiyaarrada ECE kale ee ay dawladdu maalgeliso ee bulshadooda.</p> <p>Qoysaska ku dhaca inta u dhaxaysa 131-200% FPL</p> <p>Hantida Xaddidan, Dakhliga xaddidan, Shaqaalaysiiya (ALICE) - hab cusub oo lagu qeexo laguna fahmo halganka qoysaska kasbaday in ka sarreeya Heerka Saboolnimada Federaalka, laakiin aan ku filnayn inay awoodaan miisaaniyadda qoyska ee laf-dhabarta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Baker, Malheur, iyo Degmooyinka Wallowa • Boqolkiiba carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 5 ee ku nool faqriga <200% FPL/ <300% FPL • Sahanka Bulshooyinka Maraykanka (ACS) qiyaasaha 5-sano Baker: 40-70% / 56-90% Malheur: 55-83%/69-98% Wallowa: 31-70%/51-96% • ALICE 2018 kahor-Covid Oregon 44% qoysaska Dubiile:. 46% Malheur: 54% Wallowa: 45% 	<p>SHAQAALAHA ALICE AYAA AAD U NUGUL:</p> <p>Faafida ayaa abuurta laba kooxood oo ka mid ah shaqaalaha ALICE: kuwa lama huraanka ah oo weli shaqeeya, sida caadiga ah goobta; iyo kuwa aan muhiimka ahayn, kuwaas oo hadda shaqeeya saacado aad u yar ama aan gabi ahaanba shaqaynin</p> <p>Hal qoys oo dakhli soo galo - xaaladaha qaarkood sababta oo ah Covid-19, waaliidintu waxay dooranayaan inay guriga joogaan si ay u daryeelaan carruurta da'da yar iyo kuwa dugsiga ee guriga u jooga hubaal la'aanta COVID.</p> <p>Kharashka daryeelku wuxuu keenaa in qoysaska ay kala doortaan daryeelka ilmaha ama shaqada sababtoo ah shaqadu waxay u diidaysaa inay u qalmaan Bilawga Hore(<100% FPL)</p> <p>Baahida loo qabo nidaamka lagu gudbiyo qoysaska u qalma Head Start to Head Start marka hore, si boosaska PSP ay buuxin karaan 131-200% qoysaska FPL. Carruurta 0-100% FPL loogu talagalay Bialwga Hore waxaa loo tixraacaa Bilawga Hore haddii ay furan yihiin, iyo kuwa 101-200% FPL waa in lagu beegsadaa boosaska Ballanqaadka Dugsiga ka hor waa dadka mudnaanta leh.</p> <p>Dhaqamada wargelinta dhaawaca ee barnaamijyada Bilawga Hore iyo PSP; adeegyada duubista dhamaystiran ee bilowga hore</p> <p>Waxay u baahan yihiin daryeel carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 3.</p> <p>Boodhadhka ECE-da ee Degmada Wallowa (10-5-21):</p> <p>Wallowa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hadda waxa xiran Bilawga Hore ee Umatilla Morrow (UMCHS) Isdiiwaangelinta Bilawga Hore/PSP: 15 hadda isdiiwangeliyay (Lix waa <100%, shan waa 100-200%, afar ayaa ka yar 200%) • Liiska sugitaanka oo ah afar, laba waxay ka yar yihiin 130%, labana waxay ka yar yihiin 200% <p>Ganacsiga</p> <ul style="list-style-type: none"> • UMCHS Diiwaangelinta Bilawga Hore (20 booss), hadda ma buuxo laakiin waxaa laga yaabaa inay beddeleyso qaar ka mid ah qoysaska Wallowa Bilawga Hore • UMCHS Liiska sugitaanka Bilawga Hore - 130-200%, shan ayaa ka yar 200% • Inter Mountain Waxbarashada Adeegga Degmada (IMESD)/Dugsiga Ganacsiga Dagmada pre-K, 14 in ka badan 130% <p>Joseph</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ma jiraan bixiyeyaasha Bixinta Hore/PSP • Hal qof ayaa ku jira liiska sugitaanka ee Hay'adda UMCHS • Saddex ayaa ka diiwaangashan Ganacsiga Bilawga Hore • Laba ayaa ka diiwaangashan Wallowa Bilawga Hore (hadda way xiran tahay) • Saddex ayaa ka diiwaangashan IMESD/Dugsiga Ganacsiga Degmada pre-K
---	---	---